een santeon ziekenhuis

Guillain-Barré Syndroom (GBS)

Het Guillain-Barré syndroom (GBS), ook acute (demyeliniserende) polyneuropathie genoemd, is een aandoening van de zenuwen buiten het centrale zenuwstelsel.

Het betreft de motorische zenuwen die vanuit het ruggenmerg naar de spieren lopen en de gevoelszenuwen die van de huid, gewrichten en spieren naar het ruggenmerg gaan. Bij GBS is er sprake van spierzwakte of verlamming en vaak ook van gevoelsstoornissen zoals gevoelloosheid of tintelingen.

Meer over GBS

De ernst van de ziekte varieert van lichte verschijnselen tot een tijdelijke volledige verlamming waarbij ook ademhalingsspieren en aangezichtsspieren verlamd kunnen raken.

De meeste patiënten herstellen weer. GBS komt zowel bij mannen als vrouwen voor en op alle leeftijden, ook bij kinderen. De ziekte komt in Nederland jaarlijks bij twee- tot driehonderd mensen voor.

Oorzaken

Zenuwencellen, ook wel neuronen genoemd, verzenden door middel van elektrische stroompjes berichten door je hele lichaam. De zenuwcellen van je perifere zenuwstelsel zorgen ervoor dat je kunt bewegen en voelen. Deze zenuwcellen zijn bedekt met een vettig laagje, het myeline. Dit laagje zorgt voor het versnellen van de verzending van de berichten.

Bij GBS is het myeline beschadigd of weg waardoor de zenuwen hun berichten niet meer goed kunnen afleveren. Hierdoor ontstaat spierzwakte en gevoelsstoornissen. Ongeveer 70% van de mensen met GBS hebben in de weken voorafgaand aan het krachtverlies een gewone infectie zoals een verkoudheid, keelontsteking of diarree gehad.

Het eigen afweermechanisme valt dan niet alleen de ziekmakende bacteriën of virussen aan, maar ook de zenuwen en hierdoor raakt het myeline beschadigd. GBS is geen besmettelijke ziekte maar kan dus wel een gevolg zijn van een infectie. Waarom dit bij een kleine groep mensen gebeurt en bij anderen niet, is niet bekend. GBS is geen erfelijke ziekte en de kans om een tweede keer GBS te krijgen is zeldzaam.

Soorten

De ziekte kent 4 fasen, elk met hun eigen kenmerken:

Fase	Kenmerken
Progressieve fase (maximaal vier weken)	Toename van spierzwakte of spieruitval en lichamelijke klachten.
Plateaufase (enkele weken tot maanden)	Ziekte is stabiel, geen achteruitgang, maar nog geen herstel.
Herstelfase (maanden tot enkele jaren)	Herstel treedt op.
Late fase	Geen verdere verbetering te verwachten. Eventuele restverschijnselen blijven aanwezig of herstel is volledig.

Symptomen

De verschijnselen van GBS doen zich vrij plotseling voor en worden snel erger. GBS begint met spierzwakte (verlammingsverschijnselen), meestal in de benen. Vaak heeft men pijn in de rug of de benen. Meestal zijn er ook gevoelsstoornissen zoals gevoelloosheid, tintelingen of een 'slapend' gevoel. Bij ongeveer 25% van de mensen met GBS is tijdelijk kunstmatige beademing nodig en vaak ook kunstmatige voeding.

Plateaufase

Het dieptepunt van de ziekte wordt binnen vier weken bereikt, ook wel de plateaufase genoemd. Daarna begint het herstel en volledig herstel is mogelijk.

Herstelfase

De duur van de herstelfase varieert van weken tot maanden, maar ook na enkele jaren kan men nog verder herstellen.

Restverschijnselen

Vaak is er sprake van restverschijnselen zoals een verminderde conditie, vermoeidheid en pijnklachten, soms ook krachtverlies waardoor men moeite heeft met lopen.

Het plotselinge karakter van de ziekte en de ernstige verschijnselen kunnen beangstigend zijn en roepen vaak heftige emotionele reacties op.

Onderzoeken

Omdat de ziekte zich in verschillende vormen voordoet en de ernst van de verschijnselen sterk varieert, is het niet altijd eenvoudig om de diagnose GBS te stellen. Vaak is aanvullend onderzoek nodig.

Ruggenprik

Doormiddel van een ruggenprik wordt het eiwitgehalte in het hersenvocht onderzocht. Bij GBS is dit rond de tiende dag vrijwel altijd verhoogd.

Bloedonderzoek

Daarnaast wordt bloedonderzoek gedaan. Hierbij is het belangrijk om andere mogelijke oorzaken van de klachten zoals diabetes of een schildklieraandoening uit te sluiten.

Elektromyografieonderzoek (EMG)

Als dat geen zekerheid geeft kan er een elektromyografieonderzoek (EMG) worden gedaan. Hierbij worden de zenuwen met stroomstootjes geprikkeld om de reactie van de spieren te kunnen meten. Hierdoor kan de storing in de signaaloverdracht tussen de zenuwen en spieren worden aangetoond.

Ruggenprik (lumbaalpunctie)

Zie: https://www.antoniusziekenhuis.nl/behandelingen-onderzoeken/ruggenprik-lumbaalpunctie

Bloedonderzoek

Zie: https://www.antoniusziekenhuis.nl/behandelingen-onderzoeken/bloedonderzoek
Manieren van bloed afnemen en soorten onderzoeken

EMG (elektro-myografie)

Zie: https://www.antoniusziekenhuis.nl/behandelingen-onderzoeken/emg-elektro-myografie

Behandelingen

Behandeling in het ziekenhuis

Omdat de verschijnselen snel kunnen verergeren, worden mensen met GBS vrijwel altijd opgenomen in het ziekenhuis. De behandeling richt zich op het remmen van de ontstekingen in de zenuwen.

Toedienen van menselijke afweerstoffen

Tegenwoordig bestaat deze behandeling vrijwel altijd uit het toedienen van immuunglobulinen (menselijke afweerstoffen) via een infuus. Soms is opname op de intensive care noodzakelijk, waar de ademhaling en andere functies voortdurend gecontroleerd en zo nodig ondersteund worden.

Revalidatieprogramma

De meeste patiënten volgen in de herstelfase een revalidatieprogramma met onder andere fysiotherapie om hun spieren weer goed te leren gebruiken. Vanwege het plotselinge en ernstige karakter van de ziekte kan begeleiding bij de verwerking nodig zijn.

Meer informatie

Spierziekten Nederland

Spierziekten Nederland is een vereniging van en voor mensen met een neuromusculaire aandoening. Mensen met deze aandoeningen, ouders, partners, kinderen en andere familieleden kunnen lid worden. Spierziekten Nederland geeft onder andere voorlichting, brochures en bijeenkomsten. Ook voor steun en advies kunt u terecht bij Spierziekten Nederland. Er zijn jaarlijks rond de honderd bijeenkomsten die mensen in contact brengen met elkaar.

Gerelateerde informatie

Specialismen

- Neurologie (https://www.antoniusziekenhuis.nl/neurologie)

Contact Neurologie **T 088 320 39 00**